

Мороченець К.С., студентка 3 курсу
юридично-психологічного факультету
Національної академії внутрішніх справ;
Науковий керівник: Красницька А.В.
доцент кафедри юридичного
документознавства Національної академії
внутрішніх справ кандидат юридичних
наук, доцент

ПРОФЕСІЙНЕ СПІЛКУВАННЯ ЮРИСТА

Мова - це унікальне явище життя і професійної діяльності людини. Вона чітко визначає її національний характер, інтелектуальні й естетичні інтереси, виявляє ділові якості, свідчить про загальний розвиток особистості.

Мова становить фундамент професіоналізму майбутніх правників. Вона є базою здобуття фаху у вищому навчальному закладі й основним засобом подальшої професійної діяльності. Адже юристи мають говорити не лише за профілем своєї діяльності, але і ясно, і гарно. Бо слово адвоката, прокурора, судді сприймається як закон, що говорить. Тому воно має бути зрозумілим, а значить - грамотним, правильним, влучним й етичним [1, с. 204].

Професійне спілкування юриста має в усіх напрямках своєї діяльності низку наступних особливостей: специфічність приводів вступу в спілкування; наявність множинності цілей у кожному акті спілкування; конфліктний характер спілкування; формалізація спілкування, тобто регламентація цілей, характеру та способів спілкування різними документами (статутами, настановами, наказами, інструкціями, кодексами); специфіка психічних станів учасників спілкування; особливе значення психологічного контакту [2, с. 124].

Юрист є носієм цілком визначеної соціальної ролі, що припускає наявність широкого кола прав і обов'язків. Наприклад, соціальна роль представника державної служби накладає на професійне спілкування юриста вже розглянуті нами характеристики (регламентованість, вимушений характер, відповідальність тощо). Залежно від партнера по спілкуванню і

ситуації юрист повинен уміти грати різні психологічні ролі. Професійна діяльність юриста в ряді випадків носить дуже напружений, відповідальний характер. Це може бути пов'язано, головним чином, з протидією зацікавлених осіб [3, с. 130-134].

За родом своєї діяльності юрист повинен не просто контролювати процес спілкування, а ще й аналізувати його, враховуючи виділені специфічні характеристики професійного спілкування у сфері юридичної діяльності. Це припускає прораховування цілей співрозмовника (як явних, так і замаскованих), його психологічних ролей, виходячи з чого, юрист визначає тактику і керує ходом спілкування. Зробити контрольоване спілкування «природним» можна за допомогою оволодіння психологічного технікою спілкування, яка може включати в себе: техніку психологічного впливу; психотехніку визначення внутрішнього стану людини за зовнішніми ознаками поведінки; техніку встановлення психологічного контакту і довірливого спілкування; психотехніку конфліктної взаємодії. У подальшому доцільно розробляти психологічний інструментарій професійного спілкування (методи, прийоми, техніки) й уміння його творчого застосування в професійній діяльності юриста [4].

Отже, без оволодіння мовою як засобом спілкування, мислення, пізнання, самоутвердження у громадському житті неможливе формування духовно багатой особистості. Специфіка професійної діяльності юриста полягає в тому, що йому доводиться постійно користуватися мовою у різних її виявах - усному та писемному.

Список використаних джерел

1. Кацавець Г.М., Паламар Л.М. Мова ділових паперів. Підручник. - 3-тє вид., - К. : Алерта, 2006. - 328 с..
2. Афанасьєва О.В., Пищелко А.В. Етика та колективна психологія професійної діяльності юриста. - М., 2001.
3. Радомський І.П. Професійне спілкування в юридичній діяльності // Вісник Національного технічного університету України // Київський політехнічний інститут. Філософія. Психологія. Педагогіка : Зб. наук.праць. - Київ : ІВІЦ «Політехніка», 2006. - № 2 (17).
4. Василенко В.А., Тимофєєва А.Ю. Характеристики професійного спілкування у сфері юридичної діяльності // Електронний ресурс : [www.rusnauka.com/10 DN 2012/Philologia/9 106699.doc.htm](http://www.rusnauka.com/10_DN_2012/Philologia/9_106699.doc.htm)